

Pojedini brojevi:	Mjesečna pretplata:
U Beogradu i u krajevima zapadnoeuropskim od 6. i kr. četa po cijeni od 8 helera	U Beogradu i u krajevima zapadnoeuropskim od c. i kr. četa za poštu i otpov poštu . . . 2-
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od 10 helera	U Beogradu sa dostavom u kuću 2-50
Izvan ovog područja po cijeni od 12 helera	U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji 2-50
	U ostalim krajevima Austro-ugarske monarhije 3-
	U inostranstvu 4-50

Oglasi po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje pretplate Topličin venac broj 21. Telefon broj 28.
Primanje oglasa Kneza Mihaila ul. broj 38. Telefon br. 245.

Glasine o zasebnom miru Rumunjske sa Njemačkom. — Nesuglasice medju članovima ruske vlade zbog Grimmovog izгона.

Ratni izvještaji.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 22. juna.

U Galiciji traje dalje pojačana topnička djelatnost. Inače je položaj posvuda neizmijenjen.

Načelnik glavnog stožera.

Osulečen pokušaj.

Na kojoj strani postoji volja za mirom, a na kojoj namjera da se produži rat a njime i dalje prolijevanje krvi, već je odavno jasno, pa nije ni trebalo da dodje do afere, koja se ovih dana odigrala izmedju Rusije i Švajcarske, da se to ponovno ustanovi. Iz Švajcarske je, kao jedne od onih država, koje su od prvoga dana uistinu pošteno učevale svoju neutralnost, potekao pokušaj posredovanja za mir izmedju Rusije i Njemačke, odnosno središnjih vlasti. Po budu je za taj korak dao i započeo ga je švajcarski poslanik Grimm, koji se nalazio u Petrogradu te ondje kao partijski drug ondašnjih vlastodržaca nastojao doznati, kako u Rusiji stoji sa voljom za mir. Odgovoreno mu je, kad se Rusija, kojoj je nužno potreban skor mir, ne bi bojala njemačke ofenzive, ona ne bi pravila nikakvih poteškoća, pa da bi se u najkraće vrijeme rat mogao okončati. Grimm je na to putem petrogradskog švajcarskog poslanstva umolio pouzdano obavještenje o namjerama središnjih vlasti, a poslanstvo se s tom molbom obratilo na saveznog vijećnika Hoffmanna, koji je za spoljnu politiku Švajcarske odgovorni član savezne vlade u Bernu. Hoffmann se toj molbi odazvao i željeno saopštenje na temelju svojih informacija o namjerama u Beču i Berlinu odaslao telegrafskom šifriranom depešom švajcarskom poslanstvu u Petrograd. Petrogradski vlastodržci nisu tom depešom dobili samo izvjesnost, kako je njemačka ofenziva na Istoku prosto plašilo, kojim su htjeli da Rusiju zastraše razni ratni podbadači sporazumnih sila, pa da Rusija dokle sama ne poruši sve mostove za put do sporazumka, ne treba da se boji nekakvog napada od strane armija središnjih vlasti, — nego su niome doznali i za utješnu vijest, da središnje vlasti prihvaćaju rusku formulu za mir kao osnovu za pregovore, što više da je njemačko carstvo spremno Rusiju poslije rata i privredno pomoći. U Petrogradu doznalo se dalje tom depešom, da ništa ne stoji na putu da pregovori

za mir smjesta započnu. Izgledalo je, da je mir u toliko bliži, što je spomenuti savezni švajcarski vijećnik držao da smije saopštiti, kako su središnje vlasti uz stanovite preduslove spremne na pregovore za mir i sa ostalim zaraćenim državama. Savezni vijećnik Hoffmann mogao se već opravdano nadati, da je svojim brzojavom na petrogradsko švajcarsko poslanstvo izvršio odlučno djelo za skoro okončanje svjetskoga rata. No u tom mu je času zadan iz zasjede smrtonosan udar, kojim je lijepi san o miru našao svoj grozan kraj.

Hoffmannova je bernska depeša najme od ratnih špijuna sporazumnih sila uhvaćena, dešifrirana i gospodinu Brantingu u Stockholmu predana na objelodanjenje. Umjesto da se svijetu podari tako vruće željeno mir, kako je to Hoffmann htio, postignuto je samo to, da je švajcarski socijalista Grimm, koji je u Petrogradu obazrivo pripremao put miru, osumnjičen kao „njeniački agent“ i izagnan iz Rusije. Hoffmann je pak, da svoju domovinu spasi od osvete sporazumnih sila, morao predati svoju ostavku. Ko radi za uspostavljanje časnoga mira, on je naravno — „njemački agent!“ Razumije se, jer su svi agenti sporazumnih sila, kao Vanderwelde, Henderson, Thomas i kako se već zovu svi ti podbadački apoštoli sporazumnih vlada, fanatični zagovaratelji rata, isto tako kao i sva ona „srebrna taneta“, koja plutokracija zapada rasiplje po Rusiji. Od svih socijal-demokratskih izaslanika u Rusiju, bio je — kako se kaže u jednom izvještaju — švajcarski socijalista Grimm jedini, koji u Petrogradu nije učinio utisak potplaćenog čovjeka. Svi su ostali razbacivali engleski novac, podbadači na rat i pravili raspoloženje za rusku ofenzivu. Sada je sporazumnoj špijunaži uspjelo, da onemoguću i toga jedinoga nepotplaćenoga socijalistu, koji je iskreno radio za mir — on je morao da seli iz zemlje nove slobode, u kojoj vladaju Kerenjski i Plohanov!

Nova potapljanja.

Kb. Berlin, 22. juna.

U Atlantskom okeanu ponovo je potopljen niz neprijateljskih brodova s vrlo dragocjenim tovarom. Medju potopljenim brodovima nalaze se: oružani engleski parni brod „Drumtilse“ s 4200 tona opskrbenog materijala za Rusiju, jedan engleski parni brod s 5160 tona zobi i engleski parni brod „Esney“ s 3242 tona razne robe.

Načelnik admiralskog stožera mornarice.

Iznenadna engleska ljubav prema Monarhiji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Bern, 22. juna.
Londonški dopisnik „Secola“ donosi iznenadnu vijest, da su engleske finansiste i anglikansko više sveštenstvo razvili veliku agitaciju u interesu austro-ugarske monarhije. Oni ističu, da je Engleska bila uvijek sippalčki raspoložena prema monarhiji i da je upravo u evropskom interesu, da monarhija i poslije rata očuva svoj teritorijalni integritet. Agitacija je vrlo popularna tako, da nju potpomažu i anti-confirmiti. Neodčekivani prijatelji monarhije obrazlažu svoj rad time, što monarhija treba da posluži kao bedem protivu germanizma.

Ruski haos.

Veliki nemiri u Sibiru.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 22. juna.
„Novoje Vremja“ javlja iz Trojskog u Sibiru, da su izbili veliki nemiri. Masa je napala na smješta špijuna i upljačkala je 40.000 hektolitara špiritusa. Vojnici su potpomagali pljačkaše i napili se. Oko 200 umrlo je zbog trovanja usled pretjeranog pića. Radnički i vojnički savjet bio je primoran, da nad gradom proglasi opasno stanje.

Burna skupština „Boljši“ u Moskvi. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 22. juna.

U Moskvi su „Boljši“ priredili skupštinu pred spomenikom Puškina, u kojoj su održani oštri govori protivu vlade. Jedan je govornik pozvao vojneke, da svoje bajonete ne okome protivu Njemačke, nego protivu ruske vlade i kapitalista. Prisutni vojnici i građani htjeli su napasti govornika, kad je policija češkom mukom oslobodila iz ruku razdražene mase i odvela ga u policiju.

Bez aneksija i odšteta.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 22. juna.

(Vijest zastupnika dopisnog ureda). Prema zvaničnom listu radničkog i vojničkog savjeta, protestovao je jedan helsingforski grenadir kod petrogradskog radničkog i vojničkog savjeta i zahtijevao, da savjet u ime Rusije i ruske vojske odgovori Francuskoj, da Rusija ne će potpomagati ni jednu akciju radi postizavanja aneksija i odšteta.

Posljedice Grimmovog izgnanja.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Rotterdam, 22. juna.

„Daily Chronicle“ javlja, da Lenin oštro napada privremenu vladu zbog progona švajcarskog socijaliste Grimma. Povodom toga je u privremenoj vladi izbila velika nesuglasica.

Ruski zajam slobode.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Frankfurt, 22. juna.

„Frankfurter Zeitung“ javlja iz Stockholma, da je na cijelokupni ruski zajam slobode, mjesno očekivane najmanje svote od 3 milijarde, donio samo 1,202 milijarde rubalja. Kako „Riječ“ javlja, vlada ruska namjerava, povodom podbacivanja zajma slobode, raspisati prinudni zajam od 10 milijardi rubalja.

Grčka tragedija.

Kako je otišao kralj Konstantin iz Grčke.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 22. juna.

Po jednoj vijesti „Lokalanzeiter“ iz Lugana, kralj Konstantin ne prima prestavnike štampe. Svojim izborom, da se nastani u Švajcarskoj, kralj Konstantin je zasvjedočio svoju odluku, da živi kao privatni čovjek. Kraljevo je zdravlje relativno dobro, ali je operaciona rana ostala otvorena. Ljeka-

ri savjetuju kralju planinsko podneblje. Polazak iz Atene je bio vrlo uzrujan. Oko dvora je bilo na okupu nekoliko hiljada ljudi i žena, tvrdo odlučeni, da spriječe kralju odlazak. Svijet je cijele noći ostao oko dvora. Kad je u 5 sati u jutru trebalo poći, kralju je zavaravanjem pošao za rukom, da jednim sporednim izlazom ostavi dvor. Ali je za jedan trenutak svijet bio i ovdje opkolio automobil, te je u nastupio vrlo dirljivi prizor. Kralj je morao po nekoliko puta preklinjati masu, da ga pusti, da prinese žrtvu, koju za grčki narod čini. Na taj način, korak po korak, mogao je automobil najzad odjuriti.

Protiv nove vlade.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zürich, 22. juna.

Reuter javlja: Iz Peloponeza stigla je do sad još nepotvrđena vijest, da je general Populas odbio da prizna novu vladu i da namjerava da obrazuje zasebnu vladu za Peloponez. Četvorni sporazum razmišlja o ozbiljnim vojničkim mjerama.

Obrazovanje privremene vlade.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Basel, 22. juna.

Prema brzojavima, koji su ovamo stigli, sporazumne sile pregovaraju o obrazovanju privremene vlade u Atini pod upravom sporazumnih sila.

Grčki izgnanici napustili Grčku.

Kb. Atena, 22. juna.

Havas javlja: Gunaris i 50 drugih izgnanika, medju ovima i Dragunis, ukrcali su se na palubu jednog grčkog parnog broda.

Francuzi zaposjeli Volo.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Rotterdam, 22. juna.

Javlja se, da su Francuzi zaposjeli Volo u Grčkoj.

Neograničeni podmornički rat.

Sjeverno more kao izumrlo.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zeneva, 22. juna.

Kristijanski „Morgenbladet“ i list „Tidensteg“ javljaju: Norveški ribari pričaju, da je sjeverno more pred Skagerrakom kao izumrlo. Jedan ribar za vrijeme svoga tronedjeljnog plovjenja po Sjevernom moru nije vidio ni jedan trgovinski brod, ali je vidio samo jednog dana 7 podmornica.

Podlistak.

Bogoslav K. Jošić:

Pijavice ljudskog milosrdja.

Ima jedna vrsta ljudskih tipova, za koje čovječanstvo ne zna, bi li ih strpalo u ludnicu ili kaznionu. Za ludnicu su prepametni zločinci, a za kaznionu previše duševno bolesni individui. To su pijavice ljudskog milosrdja. Sjećate se možda onog „ruskog vojnika“ za vrijeme rusko-japanskog rata, koji se pojavio jednoga dana na pariskim ulicama, sa mnogim odličijima, bez lijeve ruke. Ta pisale su o njemu sve novine. Pobudjivao je svojom uniformom i mnogim kolajnama pažnju prolaznika. Ljudi se zaustavljali i kupili oko njega. Pitali ga, šta je i odakle je, a on je vrlo uslužno odgovarao svakome, da je sudjelovao u obrani Port Artura i ranjen dospio u japansko ropstvo. Gnusni Japanci posupali su s njime na najbezdusniji način, tukli ga, morili gladju. To ga je ponukalo da pobjegne. Ukrcao se na jednu francusku ladju i eto stigao u Paris. Sada čeka dok od kuće stigne novac, da može svojoj kući, pa i ako bez jedne ruke, i opet će krenuti na bojište protiv omraženog neprijatelja. Oduševljeni Parizani priredili ovom invalidu čitavu ovaciju, a jedan od prolaznika održao i zanosni govor, pozvavši na kraju plemenite svoje sugradnje, da hrabrog vojnika savezničke Rusije pot-

pomognu novcem. Prijedlog je taj primljen burnim oduševljenjem i za čas je „odlikovani ruski junak“ bio pun novaca. Kad se za nekih osam dana odigravo u protivnom kraju Parisa na vlas isti prizor, postade to sumnjivo jednom građaninu, koji je slučajno prisustvovao i onoj sceni prije osam dana. Pozove s toga policiju, da tog „ruskog junaka“ uapsi. Došlo je gotovo do tučnjave i jedni bi „denuncijant“ grdnio nasrtao, da je „ruski junak“ bio malo pametniji. On je medjutim u času, kada se masa zauzela za njega, nastojao iskoristiti zgodnu priliku i pobjeći. To je sada i drugima postalo sumnjivo. Uhvatiše ga dakle i odvedoše na policiju. Konstatiralo se, da je to stari poznati pariski prosjak, koji Rusije i Japana nikada nije ni vidio, čovjek posvema zdrav i sposoban za rad. Priznao je, da je — pošto mu je „posao“ počeo slabije da ide, došao na ideju da se preobuče u ruskog vojnika i tako popravi svoj položaj. Znao je najme dobro za simpatije Francuza prema Rusima. Kupio razne kolajne, lijevu ruku privezao uz tijelo i onda kao „invalid ruske vojske“ pošao u najživahniji kvart Parisa. Najmio jednoga drugu, da u zgodnom času održi oduševljen govor i pozove narod na darivanje. Posao je išao sjajno. Takve dvije scene donijele mu ravno hiljadu franaka. Ili — možda se još sjećate one „jedne žene, majke petoro nejačadi“, što je profesionalno svake nedjelje bar jedanput u Berlinu skakala u Spreu? Spasili su je dabome uvijek, jer ona ni-

je ni skakala u vodu, ako je vidjela da je ne bi u pravi čas mogli da spase. Čekala je najzgodniji čas i onda se uz očajni vrisak „S Bogom prokleti svijete!“ strovalila sa kojeg mosta u rijeku. Zgrnuo se silan svijet. Kad je nesrećnica bila izvučena, počela je da teca: — Zašto ste me spasili? Ljudi Božji, zašto? Ta ja sam htjela da umrem, jer ne mogu da živim. Imam petoro nejačadi, muž mi je umro, sama nemam rada. Ah... zašto mi dakle nijeste dali da umrem? Svima su dabome zasuzile oči, i uboga je žena za čas bila nadarena velikom svotom. To je ona opetovala jedno desetak puta, uvijek na drugom kraju grada. Konstatiralo se, da je na taj način zaradila kojih pet hiljada maraka. Kad je na koncu dolijala, saznalo se, da ona uopšte nema djece, da drži stan od pet soba i da je dvore dvije sluškinje. No ima još originalnijih tipova. Jednoga sam od ovih već opisao u „Beogradskim Novinama“. Bio to najme jedan „suster“ u Beču, ljenčina neka, kome nije bilo opstanka ni u jednoj radionici. Svidilo mu se da živi na račun ljudskog milosrdja i došao na originalnu misao. Prosjakio je — košulje, punih osam godina. Svaki dan u drugoj ulici. Da mu posao podje bolje za rukom, navukao oko vrata tek jednu krpu i kucio od vratiju do vratiju. — Siroma putnik molj jednu košulju. Ko da mu ne da? Nakupio ih tako svakoga dana po

stotinu komada, a onda polazio u razne herberge i prodavao ili po 5, 10 i 15 krajcara komad. Rasprodao dabome uvijek sve i zaradivao dnevno po 20—30 i više kruna. Drugi jedan je tako isto radio sa cipelama. Iako je to išlo malo teže, ipak je on dnevno time zaradivao najmanje po 20 kruna. Predaleko bi me odvelo, kad bi redom nabrajao sve poznate mi slične slučajeve. Ima ih toliko i tako raznolikih, da bih njima mogao ispuniti deset brojeva „Beogradskih Novina“. Spomenut ću samo, da su u nekim velikim gradovima otvorene čitave škole, u kojima se ti ljudski paraziti vaspitavaju o najraznijim načinima, kako se na račun ljudskog milosrdja dade udobno živjeti. Tu školu polaze djeca, dječaci i djevojke, muškarci i žene, stari i starije. Uče plakati, vriscati, previjati se od bolova i „gladi“ i sve ostale tome slične umjetnosti. Pariski su prosjaci u tome najveći majstori. Oni su i najnapredniji. Imadu šta više i svoju sopstvenu organizaciju i kao si ga onom bi jedniku, kome bi se prijetilo da apelira na koju dobru dušu, ako nije član te organizacije. S njime se dogadja cno isto, što se u velikim gradovima dogadja sa ženama iz dna života, koje na ulici zaustave koju dobru „mušteriju“, a nemaju za to dozvole od vlasti. Za tili ih čas okupe prostitutkinje od zanata i išćupaju je kao pljetao svoga konkurenta. — Ta pariska organizacija prosjaka imade i svoga stalno namještenoga tajnika s platom boljega činovnika. Nje-

Pokret za mir.

Nijemci i Rusi na međunarodnoj socijalističkoj konferenciji u Stockholmu.

Kb. Berlin, 22. juna. „Vorwärts“ objavljuje brzojavni poziv Čejdža po nalogu petrogradskog radničkog i vojničkog savjeta za međunarodnu socijalističku konferenciju u Stockholmu između 28. juna i 8. jula...

Pregovori o zasebnom miru između Rumunjske i Njemačke?

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Haag, 22. juna.

Kako „Utro Rossija“ javlja, između jaskih i bukureških Rumunjske vode se neposredni pregovori o zasebnom miru, koji bi se imao zaključiti sa Njemačkom.

Zahtjevi engleske socijalističke politike. Kb. Stockholm, 22. juna.

Holandsko-skandinavski odbor je 18. o. m. primio radi prethodnog konferisanja engleskog socijalistu Westa, koji je bio u pratnji izdavaoca lista „Clarion“, Thomsonea. Izaslanici su bili u položaju da već sad dadu saopštenja o držanju engleske većine prema izvjesnim pitanjima. Engleska je većina za nezavisnost Belgije, za napuštanje sjeverne Francuske i za uspostavljanje o trošku vlasti, koja ih je zaposjela, kao i za nezavisnost Poljske, najzad za ravnopravnost svih narodnosti Austro-Ugarske, čija je demokratizacija glavni uslov za trajni mir. Engleske socijaliste pridavaju još i veliku ulogu autoriteta, da bi se u budućnosti spriječili ovakvi sukobi. Najzad je i radnički i socijalistički pokret u svojoj cjelokupnosti neprijatelj privrednog rata poslije vojničkog rata.

Najnovije brzojavne vijesti.

Još o demonstracijama protiv kralja Konstantina.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Lugano, 22. juna.

U demonstracijama protiv kralja Konstantina u utorak u večer najviše je učestvovala jedna gomila Talijana, koji su se u Lugano doselili, većinom mladići i žene. Vojni zapovjednik je oslobodio kralja od ove razuzdane gomile. Docije je posjetio kralja pukovnik Audencu i izjavio žaljenje zbog događaja.

Kralj Konstantin u Švajcarskoj

Kb. Thuis, 22. juna.

Kralj Konstantin stigao je večeras ovamo sa svojom porodicom i pratnjom. Željeznička stanica bila je vojskom opkoljena. Kralja je pozdravio zapovjednik 31. graničnog detašmana. Masovno naroda priredilo je kralju srdačan prijem. Kralj je odsjeo u hotel „Palast“.

Odje će se nastaniti kralj Konstantin. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Berlin, 22. juna.

Kako „Tageblatt“ javlja, grčka kraljevska porodica namjerava da u Lugano oстане samo nekoliko dana, dokle se kraljica oporavi od burnog morskog puta. Kralj će se s porodicom preseliti u njemačku Švajcarsku.

Događaji u Španiji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Zürich, 22. juna.

Pariski „Peñit Journal“ javlja iz Madrida, da je novi kabinet opunomoćio ministra predsjednika, da u provincijama, u kojima su izbili nemiri i pobune, ukinе ustavne garancije.

Događaji u Irskoj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Zeneva, 22. juna.

Londonska vijest „Matin“-a javlja: U Dublinu je bilo novih sukoba između policije i „Sinnfeinera“. Skupovi „Sinnfeinera“ ponovo su zabranjeni.

Engleski se dvor anglizira.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Zeneva, 22. juna.

Iz Londona se zvanično javlja: Princeza Viktorija i Marija od Šlezvig-Holštajna zvaće se u buduću samo princeza Viktorija i princeza Marija. Princeze, koje nose naziv vojvotkinje Saske, odruču se tog naziva po kraljevoj želji. Kralj je ukinuo naziv vojvode Duke of Teck i princa Batemberškog.

Grad i okolica.

Dnevni kalendar.

Danas je subota 23. juna; po starom 10. juna. Rimokatolici: Edeltrud K.; pravoslavni: Timotije, episkop pruski. — Sunce se rđaja u 402, a zalazi u 759 (po starom vremenu).

Kinematografi: Vojni kino (Koloseum): U 6 sati poslije podne predstava za vojnike, a u 8-30 na večer predstava za časnike. — C. i k. gradjanski kino (Paris): U 6 sati poslije podne predstava za gradjanstvo.

Botanička bašta. Otvorena utorkom četvrtkom, nedjeljama i praznicima.

Ladja između Zemuna i Beograda kreće iz Beograda za Zemun od 6 sati u jutro do 9 sati naveče svakoga sata osim u 1 sat poslije podne. Polazak iz Zemuna za Beograd od 5-30 ujutro do 8-30 naveče svakoga sata osim u 12-30 poslije podne.

Casnička i činovnička kasina otvorena je do 12 sati u noć.

C. i k. vojnički dom: Citonica, soba za pisanje i igranje, kantina. Otvoreno od 7 sati ujutro do 9 sati na večer. Slobodan pristup svakom vojniku.

Riječno kupatilo na Savi: Privremeno otvoreno samo odjeljenje za časnike. Do 11 sati prije podne mogu se kupati samo gospodje; poslije toga vremena gospoda.

„Grand Hotel“: Dnevno koncert. Početak u 6 sati poslije podne.

Posjeta bolesnika u bolnicama: U bolnici „Brčko“: od 2-4 sata poslije podne. U bolnici „Brinn“: od 9-30-12 sati prije podne i od 2-4 sata poslije podne.

Za beogradsku sirotinju.

Gospodja Gustava Pišpekia, željezničkog inspektora, priložila je sirotinjskom odjeljenju opštine grada Beograda 100 kruna, da se podijeli beogradskoj sirotinji, kao njen prilog za pomaganje beogradske sirotinje.

Da se jave radi prijema novčanih uputnica.

Radi prijema novčanih uputnica, potrebno je da se jave gospodinu Pavlu Deniču, u Karadžičevoj ulici broj 11, od 10 do 12 sati prije podne svakoga dana.

- 1. Porodica Stanoja Jeremića, praktikanta; 2. Pera Vukosavljević, služitelj više ženske škole; 3. Milica Pante Miloševića, kicjarka iz Mladenovca;

Onđe stanuje jedna stara usidjelica. Ima silu novaca i zato je, i ako ružna ko sam djavo, našla vjerenika... Danas je isprošena pa dijeli milostinju kao luda... Podijte dakle i vi tamo i uz nekoliko laskavih riječi o njenoj ljepoti i budućoj sreći zamolite darak... Daće vam čitavu liru... evo i ja sam je već dobio...

Dabome ja nisam poslušao njegova savjeta, jer mi je oduvijek prosjačenje bila ogavna rabota, nedostojna jednoga čovjeka. No interesiralo me da vidim, koliko li će se prosjaka kod nie toga časa izredali. Stoga sam pošao u onu ulicu. I u istinu, iz naznačene je kuće izlazila i ulazila čitava povorka. Jedan je pričao tu dogovrštinu drugome i slao ga, da si pomogne. Inače gdje znadu, da milostinju može dobiti samo jedan, poklati će se međusobom ko da od njih izmuzu tu žrtvu.

Sam pošao prosjačenja ne obavljaju dramatskim deklamovanjem ili plačem, nego — kako sam malo prije spomenuo — više poetički. Obično to čine pjesmom ili svirkom (donekle slično kao i naši prosjaci), nastojeći da melankoličnim zvucima izazovu milosrdje svoga bližnjega. A to im na taj način i najbolje uspijeva. Najgore kod Talijana prolaze stare prosjakinje. Stariji baba osobito izjutra Talijan ne bi dao krajcare da ga ubijete. Stariji naprotiv, a naročito djeca imadu u Italiji svoj „Eldorado“. Dijete Talijan voli: Dodje li mu ne znam kakvo lijeno derište, pa ga lijepo umoli za milostinju, posadiće ga k sebi na koljena, pomilovati, ispitati, nahraniti i nadariti. Biće, da se zbog toga i nalazi u Italiji toliko lijeve, neodgojene dje-

4. Miloš Borisavljević, pisar monopske uprave;

5. Jevta Bojičić, radnik markarnice;

6. Dušan Bešević;

7. Radojica Bojić, služitelj ministarstva finansija, i

8. Gjorgje Berić, služitelj ministarstva finansija.

Prilikom prijema novca, potrebno je ponijeti sa sobom redarstvenu legitimaciju. U slučaju da se ne nalaze u Beogradu, potrebno je da pošalju svoje tačne adrese, na koje bi im se novac mogao poslati.

Zabranjena je prekomjerna upotreba vode.

Na osnovu naredjenja carsko i kraljevske glavne vojne gubernije u Srbiji, odjeljenje 13, broj 8647 od 14. maja 1917. godine okružno zapovjedništvo Beograd-grad naredjuje:

Prekomjerni potrošak vode od strane gradjanstva grada Beograda, — koji prelazi u pravo rasipanje, uzrok je, da vodovod grada Beograda ne može grad sa vodom dovoljno snabdjevati.

Radi toga moraju često čitavi dijelovi grada dnevno po nekoliko sati biti bez vode.

Očito je, kolika se pogibelj u zdravstvenom pogledu u ovom toplom vremenu, zbog pomanjkanja vode može sakrivati. Najstrožije je stoga zabranjeno i kazniče se bezobzirno:

Ko, kako je već uobičajeno, po danu i po noći ostavi otvorenu vodovodnu pipu, da na ovaj način rashladi stanbene prostorije, piće i t. d.

Polivanje bašta, koje služe samo kao luksuz, kao i svih bašta, koje nisu isključivo za životne namirnice, sakupljanje vode u kablovima, posudama i tako dalje, da se osigura stanovita rezerva.

Dužnost je svakome gradjaninu, da ovakve i slične zloupotrebe u svojoj sopstvenoj kući zapriječi, a ako rasipanje vode kod drugoga opazi, da to smjesta policiji prijavi.

Policijski organi i kontrolni organi vodovoda uvjeriće se, da li se ovo naredjenje vrši.

Svako rasipanje vode kazniče se novčanom kaznom do 1000 kruna, ili zatvorom do 30 dana.

Lipovo cvijeće.

Upozorava se gradjanstvo, da ne propusti vrijeme cvjetanja lipa, a da ne sabira što više lipovog cvijeta, od kojega se, kao što je poznato, dobija zdrav, vrlo tečan i dobar čaj.

Cvijeće se bere tako, da se otkine zajedno sa priraslim listovima. Ošvećenje drvca i grana treba izbjegavati. Cvijeće se rasprostire na suhom tavanu, ili drugom kakvom suhom mjestu i osušeno čuva u džakovima.

Vrijeme za predaju istoga vojnog upravi uz primjernu naplatu, objaviće se naknadno.

Javna prodaja.

Po odluci starateljskog suda, izložiće se javnoj prodaji zaostavština pok. Simona Konforti, na dan 9. jula 1917. god. u njegovom stanu u ulici Kolarčevoj broj 9.

Prodaja će početi tačno u 9 sati prije podne.

Pozivaju se kupci, da na ovu prodaju dodju.

Izbacivanje smjetlišta.

Sve se češće dešava, da ukućani kao i sami vlasnici stanova, pogriješno shvaćaju značaj smjetlišta, te prilikom izbacivanja smjetlišta utrpavaju zemlju, ruševine, trave i drugo u sanduke za

čurlije, koja se osobito strancu znadu svojim dosadljivošću „popeti na glavu“. Kakav li se naraštaj može očekivati od ovakove djece, može svaki da sebi zamisli sam. Dosta je ako upozorim na činjenicu, da je Italija zemlja, u kojoj imade najviše razbojnika, a to je zacijelo plod gore spomenutih prilika.

U Njemačkoj i u Austriji prosjačenje nije u tolikoj mjeri razvijeno. Neprijatelji će tim državama možda i to smatrati kao dokaz njihove „nekulture“, ali se te države time ipak mogu da ponose.

Doduše i kod nas imade osamljenih slučajeva (kao što sam ih u uvodu naveo), gdje pojedine propalice znadu da majstorskom vještinom žive na račun ljudskog milosrdja, kao što se možete namjeriti katkada i na više ili manje poštenije bohemske „armer Reisendere“; dalje na razne „hohštaplere“, koji moljakuju „komadić hljeba“ za svoju „bolesnu djecu“; pa diečurliju, kojima je „umrla ili oboljela majka“ i slično, — ali da bi se prosjačenjem kao zanatom bavile čitave legije propalice, toga kod nas, hvala Bogu, nema. Uz te gore spomenute izuzetke prosjačenjem se kod nas bave samo slijepci ili osakaćeni, koji bilo „vergloom“ bilo drugim kojim načinom mole „jednu krajcaricu“, poredani na cestama prilikom raznih procesija ili izleta. Kraj ih imade dakako još i malo „domaćih“ prosjaka, staraca i starica, koji će vas da obidju petkom ili blagdanom — ali to u strogom smislu te riječi ni ne bismo mogli nazvati izrabljivanjem ljudskog milosrdja. To je u najgorem smislu tek sjećanje na duž-

nosti, koje imademo prema našim bijednim sugradjanima.

Na jedno bih ovdje tom prilikom htio svratiti pažnju. U Austriji je na primjer uveden u život tako zvani „Vagabundengesetz“, uperen protiv prosjačenja. Ko god je na cesti zatečen bez 4 K gotovine, a nema stalnog zanimanja, smatra se „Landstreicherom“ (skitnicom) i protiv njega se najstrože postupuje. No plemenita svrha, koja se htjela tim zakonom postići, nije na žalost postignuta. Zašto? Jer se tim zakonom pogodila baš ona najnedužnija i najpoštenija sirotinja, koja radje gluduje nego li prosjači i koja za to i nema ništa, dok je onim pravim ličnicama to išlo samo u prilog. Ja sam to na svojoj vlastitoj osobi iskustio. Putovao sam sa jednim starim „Späckjägerom“ (To vam je vandroski izraz za one skitnice, koji ne će da rade i prevare gdje koga mogu). Taj vam je čovjek bio na cesti punih 15 godina. Radio za tih čitavih 15 godina nije ni jednoga dana, a bio pijan svakoga dana. Susreli nas oružnici. — Ko ste i šta ste? Rekli smo im i na zahtjev pokazali naše isprave. — Imate li novaca? Moj saputnik pokaže 4 kruna i zato ga pustiše. Ja nisam imao više od 1 kruna i zato me odvedoše na policiju, otkuda me pustiše tek onda, kad sam im knjižicom organizacije dokazao, da imadem stalnu dnevnu potporu. Kad sam se opet sastao sa starim „Späckjägerom“, htio je ovaj da „pukne od smijeha“.

— Vidiš, ovaj... reče mi. Ti si na putu tek nekoliko mjeseci, a ja punih 15 godina. Ti si organizovan i imadeš

smjetlišta, tražeći s pravom, da im se sve to iznese i to što češće i brže.

U interesu što bržeg čišćenja varoši i održavanja čistote u privatnim domovima, a s obzirom na oskudicu u prevoznim sredstvima, kao i sa higijenskog gledišta, skreće se pažnja gradjanstvu: da se za izbacivanje ruševina, trave, zemlje, prašine, kao i štalskog djubreta, moraju gradjani sami pobrinuti, a da opštinska kola imaju isključivo samo pravo smjetlišta — djubre iz domova iznositi; na šta se gradjanstvu i skreće pažnja.

Uapšeni razbojnici.

21. o. m. uapšeni su razbojnici Živko, Tanasije i Miloje Teofilovići i Milovan Kasanić, svi iz Vrčine. Imenovani su maja mjeseca ove godine na putu između Vrčine i Beograda napali dvojicu gradjana sa Dušanovca i opljačkali ih. Po završetku krivične istrage od strane policijske vlasti, krivci će biti predati sudu.

Izvjestaj prijavnog ureda.

21. juna: prijavljeno 96, odjavljeno 28, selidaba 53; u hotelima prijavljeno 112, odjavljeno 107, ostalo po hotelima svega 404 prijavljenih stranaca.

Narodna privreda.

Zemlja i klima

u Staroj Srbiji i Mačedoniji.

(Nastavak).

2. Preševsko-kumanovska oblast.

Preševsko-kumanovska oblast predstavlja jednu dolinu, koja leži između vranjske i skopske kotlinne i spaća moravsku sa vardarskom dolinom.

a) Kumanovska oblast. Južni dio preševsko-kumanovske oblasti predstavlja kumanovska oblast. Ona se graniči: sa sjevera preševskom, sa zapada skopskom, i gnjilanskom, sa juga šlipskom i veleskom i sa istoka krivopalanačkom i kratovskom oblastima. Prema ovome, kumanovska oblast ulazi u centralnu oblast Balkanskoga poluostrva.

Kumanovska oblast počinje južno od Preševa povijom Morave i Vardara, odnosno razvodjem Crnog i Egejskog Mora, i svršava se na jug povijom Goleme i Adžalarske rijeke. Sa istoka na zapad počinje na Ovcem Polju, u donjem toku Krive Reke, pa se svršava vijencem gojilanske i skopske Crne Gore.

Kumanovska je oblast sa svih strana opkoljena planinama i planinskim lancima, koji je ispunjuju raznim povodjima i razvodjima i daju joj oblik kotline. No i planine, koje ovu oblast ogradjuju u planinski lanci koji se po njoj granaju, pružaju se blagim padinama, te cijela oblast izgleda zastrta zaravnima i visoravnima.

Kumanovska okolina prostire se oko samoga grada Kumanova i smatra se kao jedna prava ravnica kumanovske oblasti, a u isto vrijeme i kao njen najplodniji dio. Kao glavni proizvodi kumanovske oblasti jesu: mak, pšenica i povrće.

Nagoričanska zaravan pruža se istočno od kumanovske okoline između Goleme Reke, Pčinje i Rujna. Sjeverni dio nagoričanske zaravni pokriven je crnom omicom i zove se Crno Polje. Najveći dio ovog dijela nagoričanske zaravni je pod pašom. Južni je dio znatno plodniji. Ovaj dio nagoričanske zaravni zasejava se poglavito makom i žitnim biljkama, najviše kukuruzom.

Podnožje Rujna leži na sjevernoj strani kumanovske okoline, u koju se uvlači kao klin, spuštajući se sa istoka na zapad. Predjeo je bogat šumskim ze-

lenilom. Ziratna je zemlja, u koliko je ima, vrlo plodna i najvećim dijelom pod kukuruzom. Duge Njive pružaju se na južnom dijelu kumanovske oblasti. Cijelom dužinom zemljište je zasijano poglavito makom i duvanom, a manje žitnim biljkama.

Rijeke kumanovske oblasti pripadaju slivu Egejskoga mora. Kroz ovu oblast protiču tri glavne rijeke: Pčinja, Kriva Reka i Kumanovska ili Golema Reka.

Pčinja ulazi u kumanovsku oblast kod Petljinskih Krševa. Cijelom dužinom njenom, od ulaska u kumanovsku oblast, pa do ždrijela Šupljeg Kamena, pruža se pitoma i obradjena dolina.

Pčinja je dosta velika rijeka. Vrlo često nadodje iznenada i onda je valovita. U Pčinji ima dosta riba. Od glavnih rijeka ulivaju se u Pčinju s lijeve strane: Bistrica, Petrašica, Kriva Reka, Orašačka, i Dilska Reka; i s desne strane: Svinjska, Serava i Kumanovska Reka.

Kriva Reka izvire ispod osogovskih planina. Kumanovska rijeka postaje iz Konjarske i Opajske rijeke. Konjarska rijeka postaje iz malih bara, koje se zovu opštim imenom Banka.

Opajska Reka je jača od Konjarske. Njenu vodu razvode vodama po kumanovskom polju i seoskim atarima, a i po samoj varoši Kumanovu. Od sastava Opajske Reke sa Lipovskom, pa do Kumanova, pruža se najplodnije polje kumanovske oblasti. U kumanovskoj oblasti ima i nekoliko mineralnih voda, kao što je kumanovska vruća voda. Izvor ove vode nalazi se ispod samog sela Projevca.

Klima je u kumanovskoj oblasti razliena, prema samom geografskom položaju. Na planinama i po planinskim mjestima klima je hladna, a toplja i suva na nagoričanskoj zaravni. Ovdje su preko ljeta najveće žege, a zimi najhladniji vjetrovi. I ako je kumanovska oblast kotlina, ipak pored vjetrova, ima i jakih mrazeva. Zbog važnog geografskog položaja, dva najglavnija puta na Balkanskom Poluostrvu išla su u srednjem vijeku kroz ovu oblast. To su putevi: Carigrad—Jadransko more, kojim je saobraćala zapadna Evropa sa Carigradom i Istokom, i put Beograd—Solun, kojim je saobraćala srednja Evropa sa južnim zemljama Balkanskog Poluostrva i Istokom. Ova su se dva puta i ukrstala u ovoj oblasti. Ne zna se tačno, ali se drži, da su se ovi putevi ukrstali ili u kumanovskoj okolini ili na nagoričanskoj zaravni.

Sela i imanja u ovoj oblasti bila su sve do početka XIX. vijeka turski čiflici, pa je postupnim otkupljivanjem jedan dio prešao u ruke Hrišćana. Zbog toga su imanja u cijeloj oblasti, kao i svi begovski čiflici, bez ikakvoga rella i rasporeda.

Stanovništvo svih krajeva odlikuje se vrijednošću i štedljivošću, kao i sve stanovništvo južno od Toplice i Niša. Najveći dio stanovništva (3/4) bavi se zemljoradnjom, pa zatim stočarstvom i zanatima.

Najplodniji krajevi ove oblasti, gdje je zemljoradnja uveliko zastupljena, jesu uza kumanovska okolina, zatim doline Kolorske, Apajske i Kumanovske rijeke, sastav Pčinje i Krive Reke, Podnožje Rujna i Nagoričanska zaravan. Najslabiji su krajevi po plodnosti okoline Kozjaka i Karadaga. Od žitnih biljaka najviše se gaji pšenica, a od industrijskih mak. Poslije gajenja poljskih usjeva u veliko je zastupljeno vinogradstvo. Najbolji su vinogradi u selima na podnožju Crne Gore. U selu Matejci gaji se i najbolji duvan. U vinogradima je stara loza.

Voćarstvo je zastupljeno u manjoj mjeri. Njime se poglavito bave Turci i Arnauti, a manje Hrišćani.

stalnu dnevnu potporu, a ja nemam ni krajcare od nikud. Pa ipak su tebe htjeli zatvoriti; a mene ne. A zašto? Jer ja stojim na zakonu, a Ti ne! Vidiš ja sam pošao na put sa te iste 4 kruna i nosim ih već podjednako — punih petnaest godina... Tako i ti nastoj, da čim prije nabaviš te 4 kruna, pa onda možeš bez brige da prosjačiš do mile volje. Te 4 kruna biće ti onda zakonska glavnica, od čijih kamata možeš da živiš dokle ti se sviđi... Zakonodavci zacijelo nisu tako mislili...

Najposlije, molim vas, zar niste nikada čuli, da je koji prosjak, zaklopivši za uvijek svoje oči, ostavio silan imetak? Deset, dvadeset, stotinu hiljada, a prosjačio je do zadnjega časa svoga života? Vidite, u tom grmu leži zec...

Onaj, koji je „stvoren“ za prosjačenje, prosjačiće pa ma ne znam kakve mu zaprijeke na put stavili, dok onaj koji nije za to, ne može da to učini, pa da ga upravo na to i tjerate.

To je jedno socijalno zlo, za čije odstranjenje treba dubokih studija; zlo, koje se ne da naprečac odstraniti jednim zakonom. Dosada se o tom vrlo malo ili vrlo površno pisalo, jer se malo ko brinuo, da prouči to pitanje i da dublje zaviri u te prilike. Na odstranjenju toga zla, na liječenju te raketane cijelog čovječanstva treba da radi i cijelo čovječanstvo.

U prvom redu svaki čini najveći zločin, kad daje potporu raznoj dječji koja po ulici, gostionicama, kafanama, a i po kućama prosjače. Kad bi svaki pojedinac takvo dijete uputio, da prosjačenje nije dostojno čovjeka i kad mu ne bi ništa dao, spasio bi društvu

— Odakle ste vi, gospodine, upita on mene. Rekoh mu. — Šta ste? Rekoh mu i to. — Dobro... Vidim da ste u nuzdi. Zato me poslušajte i podijte u prvu ulicu odavle na lijevo br. 18.

Stočarstvo je glavno zanimanje stanovnika kozjačkih i karadačkih sela. Svinje se gaje samo za domaću potrebu, i to u selima gdje nema Turaka i Arnauti. Svinjarstvo se gaji u manjoj mjeri i uglavito u poljskim selima. Pčelarstvo je dosta razvijeno, naročito u selima južno od Kumanova i u planinskim selima Kozjaka.

O porijeklu stanovništva u ovoj oblasti u ranijim vremenima malo se zna. Drži se da je ova oblast prije doseljenja Slovena pripadala Dardani. Posle zavojevanja na Balkanskom poluostrvu od strane Slovena bile su borbe o otmamanje prevlasti između Srba, Bugara i Bizantinaca. Sada ovu oblast naseljavaju Sloveni, Arnauti i Turci, a ima i Vlahi, Cigani i Cerkeza.

b). Preševska oblast predstavlja drugu manju polovinu preševsko-kumanovske oblasti (udoline). Ona se naziva još i Preševsko Polje.

Granice su ove oblasti: sa sjevera Vranjska Kolina, sa zapada Gnjilanska i sa juga i istoka kumanovska oblast. U preševskoj je oblasti razvodje slivova Morave i Vardara, odnosno Crnog i Bjelog mora. U ovoj se oblasti susreću i dva glavna planinska lanca, koji se granaju sa juga na sjever planinom Karadagom i sa istoka na zapad osogovskim planinama. Po svome geografskom položaju, a u vezi sa okolnim oblastima, i ova oblast ulazi u širu centralnu oblast Balkanskog poluostrva. Izuzimajući dolinu oko Morave, rijeke Moravice i Krševičke i dolinu rijeke Pčinje, ova je oblast brdovita.

Moravom se zove prostor od granice Srbije, pa uz rijeku Moravu, do sela Končunja. Moravicom se zove ostatak Preševskog Polja oko rijeke Moravice, sve do kumanovske oblasti. Morava i Moravica su jedine ravne preševske oblasti.

Kroz Moravu i Moravicu idu glavni putevi preševske oblasti, a kroz nju prolazi i preševska pruga Vranje—Kumanovo.

Podnožje Rujna s dolinom Krševičke rijeke čini planina Rujan sa svima blagim padinama i zaravnima, koje se spuštaju u Moravicu i Krševičku rijeku. Predjeo Pčinje je najbrdovitiji i najsiromašniji kraj Preševske oblasti. Kao glavne granice planine u ovoj oblasti su: Kozjak, Rujan i Karadag. Kozjak se pruža na južnoj i zapadnoj strani ove oblasti. Uporedo sa Pčinjom pruža se od Kozjaka planina Relke Bukve. Karadag planina čini granicu preševske prema Gnjilanskoj oblasti. Ova se planina u cijeloj oblasti zove ovim imenom. Rujan planina prostire se jugoistočnom stranom Pčinje. Ova je planina samo mestimice obrasla šumom, inače je gola.

Sa hidrografskog gledišta preševska je oblast najvažnija u moravsko-wardarskoj dolini. U njoj izviru i teku tri glavne rijeke: Pčinja i Morava sa Moravicom. Prva ide u Vardar i odatle u Bijelo More, druga u Dunav i odatle u Crno More.

Morava izvire na sjevernim ograncima Skopske Crne Gore, u planini Ključkoj Poljani. Morava čini polje, kroz koje protiče, plodnim, ali ga često mnogo šteti. Njeno je korito vrlo plitko i voda se lako izliva, plaveći usjeve.

Pčinja postaje od potoka, koji se štaču sa planine Daganice i sjevernih ograna Kozjaka. Nju čine Kozjadalska rijeka i Tripošnica.

U pogledu klimatskih prilika može se reći, da su žege u ovoj oblasti dosta jake, a zime oštre. Kiše najviše padaju s proljeća i s jeseni.

U ranijim vjekovima kroz ovu su se oblast ukrštavali putevi, koji su vodili

mnogoga korisnoga člana. Takvo se dijete ne bi onda naučilo na lagodan način zaradivanja i priljubilo bi se uz doduše mukotrpni ali za to pošten rad. Razumije se, mnogo su tome krivi i roditelji takove djece. Ima slučajeva, gdje bezdušni roditelji upravo tjeraju svoje dijete na ulicu da prosi, i kad im ubogo siročić ništa ne donese, tuku ga. Te bi roditelje trebalo strogo kazniti, a dijete im oduzeti.

Dašto naročito sada u ovo teško ratno vrijeme dešava se, da je prosjačenju uzrok bijeda. No šta se događa? Gledao sam više puta takav prizor. Dodje jedno dijete u kafanu i obreda od stola do stola, plaćnim glasom oddeklamira naučenih par riječi i ljudi mu se smiluju, darivaju ga. Dodje drugo dijete, skine na ulazu kapu i svo uplašeno dršće. Niko ga i ne gleda i konobar ga najzad istjera napolje. Šta mislite, koje je dijete došlo prosićiti iz bijede? Ono, koje ste vi pomogli, zacijelo ne!

Da svršim! Rekao sam na početku da pijavice ljudskog mišosrdja ne spadaju u ludnicu ni u kaznionicu. Oni su produkt ljudske površnosti — u shvaćanju pravoga života, u shvaćanju prave humanosti. Mišosrdje je najdivniji ukras ljudske duše. Mišosrdje treba da bude svaki čovjek — ali prema onome, koji se nalazi u istini u bijedi. Za ublažavanje pak prave, bijede imade stotinu i hiljadu svrsishodnih načina. Kada će se čovječanstvo početi da bavi malo dublje tim problemom i kada će ga zbiljski nastojati da riješi — onda će biti nepotrebne i same mnoge ludnice i same mnoge kaznionice. Onda će nestati i najodvratnijih parazita našega vijeka — izrabljivača ljudskog mišosrdja.

od Jadranskog mora na istok i putovi koji idu i današnjom moravskom dolinom. Izuzimajući glavni put, koji ide kroz Preševu, otkako je proradila željeznica, svi drugi putevi izgubili su širi značaj i sada služe samo za lokalni saobraćaj.

U preševskoj oblasti istakla su se dva glavna mjesta: Preševo i Bujanovac. Preševo je administrativni, a Bujanovac glavni trgovački centar. Preševo je tipa čisto arnautskog, a Bujanovac tipa slovenskog. No i u Bujanovcu su se u posljednje vrijeme mnogo useljavali Arnauti i Turci.

Preševo je udaljeno od željezničke stanice (željezničkog puta V. a rje—Skoplje) sa polovinu sata. U Bujanovcu je trgovina vrlo razvijena. Trguje se uglavito užetom, konopljem, žilimom i sitnom stokom.

Po ostalim djelovima ove oblasti stanovništvo se bavi proizvodnjom žita, povrća i duvana. Najbolji se kruv gaje u selu Trnovcu. Po planinskim krajevima stanovništvo se bavi stočarstvom.

(Nastaviće se.)

Zvanične objave.

Objava od 29. maja 1917.

O primanju privatnih poštanskih paketa kod c. i k. etapnih poštanskih ureda u zaposjednutoj oblasti Srbije.

Na osnovi § 9., tačke 8. naredbe vrhovnog vojnog zapovjednika od 24. 11. 1916., br. 8 Zbornika, o poštanskoj i brozajnoj službi, dozvoljava se od 21. juna 1917. primanje privatnih poštanskih paketa kod etapnih poštanskih ureda c. i k. zaposjednute oblasti u Srbiji pod ovim uslovima:

1. Privatni poštanski paketi mogu se slati kako u samu zaposjednutu oblast tako i u monarhiju.

2. Za sada će se privatni paketi primati samo kod etapnih poštanskih i brozajnih ureda I. razreda.

3. Od pošiljke u poštanskim paketima se isključuju:

- priljavo rublje;
- nošeno i neočišćeno odijelo;
- predmeti, čije je otpravljanje skopčano sa opasnošću;
- oružje i municija svake vrsti;
- predmeti koji se lako kvare;
- žive životinje.

4. Pošiljka robe u poštanskim paketima u monarhiju podleži opštoj zabrani izvoza; s toga se pošiljke koje nemaju izvozno odobrenje c. i k. središta za promet robe u Beogradu neće primati kod etapnih poštanskih ureda.

5. U paketima se ne smije nalaziti zatvorena ili nezatvorena pisma, spisi ili druge prepiske ličnog karaktera, najzad gotov novac ili artije od vrijednosti.

Dozvoljen je pak prilog faktura (računa), u kojima se nalaze bitni podatci za takve spise.

6. Najveća je težina paketa 5 kg.

7. Paketi moraju, prema daljnji putu kojim se otpravljaju, obima pošiljaka, kakvoće njihove sadržine, tako biti spremljeni i zatvoreni, da je sadržina dovoljno zaštićena od kvara i krađe, a tako isto da je otklonjena opasnost nanošenja štete drugim pošiljkama i povreda poštanskih službenika.

8. Adresa se mora staviti na samoj pošiljki, ona mora tako tačno označavati primaoca i mjesto opredjeljenja, da je izbjegnuta svaka nezavisnost u otpravljanju i predaji.

Preporučuje se da se priloži i prepis adrese s naznačenjem adrese pošiljaoca.

9. Sadržinu pošiljke treba označiti na samom paketu, kao i na sprovednoj adresi vjerno i tako tačno, koliko je to potrebno za ocijenu dozvole za poštansko otpravljanje, o dobrom pakovanju i zatvoru, kao i o postupku prilikom otpravljanja i predaje.

10. Svakom se paketu mora pridodati naročita sprovedna adresa, obrazac koji je određen za zaposjednute oblasti u Srbiji, a pošiljki s povukom mora se pridodati obrazac poštanske uputnice za povuku (prodajna cijena od komada 3 h.). Pristojba od 10 h. prilepiće se u taksenoj marki (državni biljeg).

Na sprovednoj adresi nije dozvoljeno stavljati pismena saopštenja.

11. Pristojba od 30 h. mora se za svaki paket položiti u markama za pisma pri predaji c. i k. ratnoj pošti.

Ako se pošiljka vraća ili naknadno otpravlja, naplaćuje se ponovo ista pristojba.

12. Paketi mogu biti opterećeni povukom do svote od 1000 kruna.

Za pakete s povukom plaća se pri predaji osim pristojbe za pošiljku još i pokazna pristojba od 10 h. za svaku pošiljku.

13. Paketi za monarhiju podleže postupku uvozne carine, s toga moraju biti snabdjeveni s carinskom izjavom o sadržini (prodajna cijena od komada 2 h.). Osim toga se svakom paketu mora priložiti izvozno odobrenje središta za promet robe u Beogradu.

14. Nije dozvoljeno označavanje vrijednosti, zahtijevanje da se pošiljka dostavi hitnim putem, u ruke ili s povratnom potvrdom, niti postupak sa zapornom robom (Sperrgut) niti postupak sa platežnim ceduljama (Francosettel).

15. Sprovedne adrese kao i adresa za povtku mogu biti napisane na njemačkom, magjarskom ili hrvatsko-srpskom jeziku, ali posljednja latinicom. Ovo važi i za priloge koji su u paketima pridodati (računi), tačka 5. objave, i za stavljanje adrese na paketima.

16. Paketi, koji ne odgovaraju gornjim uslovima pošiljanja, neće se primati, a ako se to tek docnije primijeti, vratiće se pošiljaocu.

Etapni poštanski uredi ovlašćeni su, da otvore pakete i pregledaju sadržinu i bez prisustva pošiljaoca ili primaoca.

17. Za sada se u zaposjednutom području paketi neće dostavljati. O prispjelim paketima će samo javljati. Pristojba za javljanje iznosi 5 h.

18. O postupku izvještavanja da se paket nije mogao dostaviti važe propisi austro-ugarsko-bosansko-hercegovačkog uzajamnog saobraćaja, ali sa izuzetkom, da nije dozvoljeno da se povuka napusti ili smanji.

19. Jamstvo za gubitak i nestanak sadržine paketa prima na sebe poštanska uprava zaposjednutog područja po srazmjeri stvarne vrijednosti izgubljenog predmeta do najviše svote od 5 kruna za svaki kg. ukupne težine, i to pod predpostavkom, da se paket izgubio ili nestao u njenom službenom području i krivicom poštanskog službenika.

20. Za pakete s povukom jamči se na isti način kao i za druge pakete. Ako se jedna pošiljka opterećena povukom preda primaocu iz ma kog uzroka bez naplaćene povuke, onda odgovara poštanska ustanova zaposjednutog područja samo za stvarno prouzrokovano štetu u granicama svote povuke, ako je svota reklamirana u određenom roku.

21. Rok za reklamovanje u svima slučajevima traje 6 mjeseci od dana predaje.

Beograd, juna 1917.

C. i k. glavni guverner.

C. i k. okružno zapovjedništvo za grad Beograd.

Br. 411.

OBJAVA.

Ovime se javlja, da u svrhu poreziivanja pojedine ulice dolaze na sljedeći način na red:

Komisija br. I.

- 25. juni: Terazije do broja 20.
- 26. juni: Terazije br. 21 do 41.
- 27. juni: Kralja Milana ul. do br. 60.
- 28. juni: Kralja Milana ul. br. 61 do 90.
- 30. juni: Kralja Milana ul. br. 91 do 120.

Komisija br. II.

- 26. juni: Bitolska ulica.
- 27. juni: Palilulski trg i Pivarska ulica.

- 28. juni: Vidinska ulica do br. 44.
- 30. juni: Vidinska ulica od 45 do 110 broja i Skopljska ulica.

Komisija br. III.

- 25. juni: Pocerka, Sredačka, Dubljanska do broja 70.
- 26. juni: Dubljanska ul. od broja 71 do kraja.
- 27. juni: Dragačevska i Mačvanska ulica.

- 28. juni: Vojislava Ilića, Cvijelna, Gruzanska, Vojvode Dragomira, Čka Pavlova i Vladetina ul.

- 30. juni: Gornja Palilulka, Donja Palilulka, Kamenovića vinograd, Preševska i Rasinska ulica.

Beograd, 22. juna, 1917.

Pažnja našim čitaocima.

Iz Ženeve žale nam se naši pretplatnici i čitaoci, da mnoge ličnosti iz Srbije, obraćajući se oglasima sa raznim molbama, i ako opširno, zaboravljaju redovito najpotrebnije podatke. Za'o se skreće pažnja svakome, da izostavlja sve izlišno, a redovno da označuje, i to:

- Oni koji raspituju o licima, da u vijek jasno i čitljivo označuju adrese kako svoje tako i onih za koje žele dobiti odgovora, svakad odvojeno za svako pojedino lice.
- Oni, koji potražuju ma šta drugo, da pored tačne adrese jasno označe, šta i na kom osnovu to traže. Šta je ko po zvanju ili zanimanju. Naročito žene ili djeca, da označe pored imena još i zvanje ili zanimanje muževa ili očeva i gdje su sada, ako su u životu.
- Oni koji su do sada ma šta primili i ma od koga, nije potrebno da ponavljaju, osim promjene odrese.
- U jednom oglasu ne treba miješati više lica ili drugih pitanja.

Bez ovakog reda čitaocima je u Ženevi nemoguće preduzmati ma šta, po nejasnim molbama.

Jovan Premović.

August Senoa:

Branka.

(Nastavak).

19

„A šta to govori gospodin načelnik? rasrdi se žena, kada mi svaki dan ne možemo počastiti nenadana gost! Odložite, gospodice, meni je osobito drago. Oprostite samo časak, da odredim, što je potrebno“.

Po tom dignu se barunica koracajući ponosito poput Junone iz sobe, da spremi što dostojniji objed.

Mislim, draga Hermino, da sam za ovaj put ovršila više, nego što sam po našem ugovoru dužna, jer se moje pismo preko mjere otešlo. Zasad dosta, dragice moja! Podji mojoj dragoj, zlatnoj babcici — kojoj sam takodjer pisala — reci joj, da mi je dobro, vrlo dobro. Ne reci joj ništa o putovanju na otvorenim kolima, o nemilom dočeku, već laži i maži, kako bolje znaš, da sam došla u pravi raj. Tebi će starica vjerovati i bitće sretna. Do proljeća promijeniće se štošta, donle uređiću i svoj stan, pa će baba misliti, da je uvijek tako bilo. Pokloni se u moje ime milim tvojim roditeljima, pozdravi sve moje prijatelje. Ali sad dosta, dosta i predosta. Drugi put slijedi drugo poglavlje o blaženom Jalševu. Ljubi te u oči i usta cjelovom živim tvoja posestrina Branka, učiteljica jalševačka. P. S. Zbilja! Zar ništa, posve ništa? Ta zimsko je doba, sastanci, zabave, prosci a Hermina miruje? Piši mi o tom. Kod načelnika nastanila sam se definitivno i ostaću do svibnja. S Bogom!“

To bijaše prva poslanica mlade učiteljice idealistice, koja bijaše skočila, da ore kamen, da iz kamena iznami zlatnu pšenicu. Iz riječi njezinih neozva se opet ni najmanji glasak zdvojnosti i pečali, već je po tim rečima titrala neka fina ironija. Ta da, Branka ne bijaše nervozna lutka, uzgojena u kakovu zavodu, već jedro hrvatsko dijete, koja se, kako sama reče, nije plašila ni vraga. U njezinu srcu bila se poput evanđelja utvrdila misao, da pobijediti mora. Da je zbilja oštrila svoje oružje, razabira Hermina iz drugog pisma, koje bijaše što više začinjeno humorom. U njem je pisala Branka:

„Štuni za sada o onom praznom smotku papira, za koji sam morala na pošti četvrt forinte globe platiti, štuni, ali samo provizorno i smišljam groznu osvetu. Užasna strijela osvete opržiće tvoje zlatolike, skakutave uvojke, pa onda Hermino, ajd u zapećak. Ne prevarih se, da će tvoje velevrijedno pismo biti strahovita prodika i ljudska rugalica. Da, da, nemilo digla si bič na moj idealizam, na moje sanje i misliš već sad, da možeš pod moju jalševačku bajku potpisati moral: „Dočim oko zvijezde iste, nos ti padne na smetište.“ Oprost mi, da sam taj „klasički“ stih citirala. No stpri se, još hismo pri kraju, idemo da vidimo. Ja ću sve tvoje prodike staviti pod ključ, da ti pošljie dokažem, kakva si lažna prorocića.“

Za tebe nemože dakle čovjek još pametne riječi čuti. Zao mi je. Mislim, da nije nitko kriv nego upravo ti. Molim te, ne piši mi više tako plavne elegije o tom predmetu. Nasmijala sam se tvojoj filozofiji ne samo od srca, izvalila oči, pismo dva, tri puta pročitala, na to se dva, tri puta prekrstila. To da piše Hermina o braku, o muževima! Ta meni je nekad posve drukčije govorila. Ne vara li me moja slutnja, to si mi pismo pisala, prebravši na glasoviru nekoliko žalosnih elegija. Ne dvojim ni malo, da ćeš se povratiti u tvoj obični takt — u poskočenje, jer je to tvoja prava pravcata narav. No o tom dosta. Molim te, ne spominji više u svojim pismima Marića. Sretna sam i presretna, da o njem ništa ne čujem, ne vidim. Ja tu ništariju prezirem, jer je prodajna duša, no, jer nije muškarac. Kod prilike reci mu samo jedno, za mene da je najveća uvreda, da čovjek, kakav je on, na mene misli. Daleka mu kuća. Dakle zapamti, ni riječice više o njem. No sad na pravi posao. Tražiš, da produljim crtati galeriju jalševačkih karakternih slika. Reče mi, da se to opisivane nemili samo tebi, nego i tvom gospodinu ocu. Jesi li čula, Hermino! Ti si zliša, ti si nevjera. Pisala sam doduše sve samo čistu istinu, ali zato nije trebalo moje pismo iznijeti pred svijet. To je gotova izdaja, i u prvi mah sam odlučila ne pisati više ni slova. Ali neka ti je prošteno, pardoniram te, znam, da se sve to ima odbiti na tvoju nesretnu nestašnu narav.

Druga osoba u općini, a svakako najzanimivija slika u cijeloj jalševačkoj galeriji svakako je gospodin bilježnik Sandor plemeniti Mišoci, kako se sam predstavljao. Od drugoga svijeta rijetko ćeš kad čuti pravo njegovo ime, seljaci zovu ga gospodin bilježnik ili notarš, inteligencija veli mu „vitez de bira“, na što se on ni malo neljuti. Mišoci bijahu ovuda sljivari dosta imućni, zadnja im je grančica „sadanji vitez de bira“. S njim će to plemo pasti u grob, jer je gospodin Sandor mladenac i nekani se oženiti. Ljudi poznaju ovuda njegovu biografiju vrlo dobro i valja priznati, da je dosta romantičan. Stariji hjęli od Sandora svakako stvoriti znamenita, učena čovjeka, bud podžupana ili kanonika ili fiskala ili profesora. Pri tom neuzdavaju se toliko u pametnu glavicu maloga Sandora, koliko u pomoć uglednih, imućnih rođjaka i kumova. Ali nada ih prevari.

Sadanji bilježnik jalševački nije čuio nikakve simpatije za knjige, zato nije mogao u četvrti latinskoj ikoli dotjerati nego do trećega reda. No načelniko-

vica me uvjeri, da bilježnik brblja vrlo puno latinski navlaš pred seljacima. Sandor osta svojim roditeljima u kući i dakako, neradeći ništa poštena i pametna, bud je ležao kod kuće u vrtu pa je k tomu pušio, bud se vozikao po okolici zalazeći u sljivarske dvore, gdje bi se obično napio do nesvijesti. Od same zdvojnosti strpaše ga stariji u husarsku regimentu, gdje je služio majorom neki daleki rod njegove majke. Sandor postao za vrijeme frajt, kapral, napokon i stražmeštar, ali je trošio za tri oficira. Stari Mišoci davali su pa davali po mogućnosti i preko mogućnosti. Ta Bože moj! Jedinac je stare familije, nemože živjeti kao prosjak, kod husara ima plemenite gospode. Biće oficir, onda će i manje troška biti. Stari davali, komad po komad imanja išo na ništa, pojedje ga husar. Napokon se zaduži Sandor kod židova dovrh glave, počinu i koje-kakve druge nevaljašine te nije mu pomoći mogao ni rođjak ni major. Jedno vrijeme sjedio Sandor u zatvoru, posljedje ga protjeraše od husara. Povrati se opet kući. Otac bješe umro od žalosti, pol godine zatim preminu i majka — a Sandor sada vlastelin. Sandor je mogao po volji trošiti. I trošio je. Dvorac bijaše doduše do zla hoga šupalj, grede se previjale da puknu, polja i livade ostalo vrlo malo, a vinograda ni trunaka. Al je Sandor pl. Mišoci opet bio vlastelin, nabavio novu ekipažu na četvoropreg.

(Nastaviće se.)

Posljednje brzojavne vijesti.

Izvjestaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 22. juna.

Zapadno bojište:

Front prijestolonasljednika Rupprechta bavarskog:

Od Yperna do Armentiere-sa uveče i u noći u nekim odsjecima vrlo živahna topnička djelatnost. Engleski su napadi sjevero-zapadno od Warneta na i istočno od Houplinesa odbijeni. Između La Bassée-a i potoka Seusee trajala je od vremena na vrijeme živahna vatra. Jedan engleski napad, do kojega je došlo juče u jutro jugo-zapadno od Lensa, izjalovio se zbog naše vatre uz velike gubitke za neprijatelja.

Front njemačkog prijestolonasljednika:

S velikom su žilavošću nastojali Francuzi, da svoje izgubljene položaje kod Vauxaillona opet osvoje. Juče prije podne jurišali su četiri puta s jakim snagama protiv jednog dijela rova sjevero-istočno od Vauxaillona. Napadi, do kojih je došlo dalje južno, nisu imali nikakvog uspjeha. Neprijatelj je ovdje našom odbranom pretrpio visoke gubitke. Živahna je borbena djelatnost vladala u zapadnoj Champagni. U jutro su Francuzi napadali na bilo zapadno od Cornilleta te provalili u naše linije. Jedan ih je naš protivnapad spriječio, da iskoriste izvojevnu prednost. Uveče su naše navalne čete provalile sjevero-istočno od Prunaya i jugo-zapadno od Nauroya u francuske robove i privele odanle 30 zarobljenika, a zaplijenile i nešto plijena. Na brdu Poehl jugo-istočno od Moronvillersa uspio je jedan naš brzi pripremljeni napad u potpunom opsegu. Dijelovi thürinških i altenburških pukova zauzeli su poslije kratkog topničkog prepada neprijateljske položaje u širini od 400 metara. Tokom noći preduze je neprijatelj sedam žestokih protivnapada, koji mu donijehše tek neznatne koristi.

Front vojvode Albrechta württembergskog:

Nikakvih naročitih događaja.

Istočno bojište:

I opet je bila borbena djelatnost živahna kod Smorgona, zapadno od Lucka, na pruzi Zloczow—Tarnopol i na Narajovki.

Mačedonsko bojište:

U nizini Strume stražarske čarke.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Njemački večernji izvještaj.

Kb. Berlin, 22. juna.

Na zapadu zbog kiše samo neznatna topnička djelatnost. Uspješan napad jugoistočno od Vilama, sjeverno od Aisne. Inače ništa naročitoga.

Demisija austrijske vlade.

Kb. Beč, 22. juna.

Sutrašnja „Wiener Zeitung“ donijele Previšnje ručno pismo na ministra predsjednika Clam-Martinića, kojim se u milosti prima demisija cjelokupnog austrijskog kabineta, a u isto mu se vrijeme povjerava vođenje poslova do sastava nove vlade.

CIJENE OGLASIMA:

Osmisla jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje) . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar, retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:

Osmisla jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje) . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar, retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Kupovine i prodaje

NA PRODAJU
stari dobro očuvani klavir (Flügel). Uprati svakoga dana prije podne u ulici Kraljice Natalije broj 16. 31563-2

Namještenja.

POTREBUJEM
za odmah ozbiljnu gospođicu ili mladju gospođu za prodavačicu u radnji. Prvenstvo imaju koje govore njemački i raspoložuju kaucijom. Javiti se u radnji Božidara S. Veselinovića, Terazije 19. 31552

DOBAR KUVAR

traži seblj mjesto. Obratiti se S. Popoviću, Katančićeva ulica 3. 31500-3

TRAZI SE

Jedna familijarna čestita ženska, kod jedne otmjene same gospođe u vinogradu broj 24 do vile Bajić, Topčidersko brdo. 31562-3

KUHARICA

potrebna za odmah, koja će samostalno da spremna za tri osobe, neka se obrati u radnji Kukulić & Sakelarićes, Knez Mihajlova br. 32. 31577-3

TRAZI SE

mladju ženska za kuharicu. Prijaviti se Dostijeva ulica broj 26, od 2-3 po podne. 31579-3

JEDNA KONTORISTINKINJA, koja osim srpskoga jezika potpuno raspolaze i njemački, odmah može dobiti mjesto u upravi vodovoda, Jugovićeva ulica 1. Pismene ponude, uz prilog svjedodžbi o studijama, lično predati. Mil. Baubachtelung, Beograd. 31581-3

Stanovi.

SOBA I KUHINJA
u Knez Miletin ulici 12 izdaje se odmah pod ključu za manju familiju. Uprati u istoj kući, desno. 31558-4

TRAZI SE

soba sa pokuštvom za činovnika M. G. G. Ponude pod "M. P. 398" administracuju ovog lista. 31533-3

Razno.

IZGUBLJENO.

Od željezničke stanice do Terazije izgubljena jedna kupa od kola. Moll se nalazak, da je preda u Niskoj ulici 44, gdje će dobiti nagradu. Marko Matković. 31547-9

Traže se radi prijema novčanik pošiljki.

Radi prijema novčanik pošiljki neka se javi Aćimu Skullin, Sabac, sa označenjem tačnih adresa: Dragoslav Milićević, sveštenik, Lešnica; Porodica Aleksandra Jončića, kapetana, Vladimirov; Ružica Rašić, učiteljica iz Klenja, Mačva; Julijana Pašić, učiteljica; Svetozar Čulibrković, učitelj iz Slepčevića, Mačva; Porodica Jove D. Ilića, sveštenika iz Dublja, Mačva; Porodica Dušana Djurića, sreskog pisara; Porodica Aleksandra Kostića, sreskog pisara; Mileva Vršnjak, učiteljica iz Grnčara; Mihajlo Cvetković, poštanski činovnik; Mihajlo Barjaktarević, sreski pisar; Danica Dušanović, učiteljica iz Mihovice, Mačva; Danica Nedeljković, učiteljica iz Bele Reke; Nikola Nenadović, učitelj iz Zajače; Porodica Mile Nedeljkovića, depešara iz Sapca; Kosara Mihajlović, učiteljica iz Draginca; Ljubica Mijatović, učiteljica iz Ravnja, Mačva. 31572-5

KORESPONDENCIJA.

Momčilu Paetroviću, Ženeva za Radmila Jovanovića, trunog htekar, broj pošte 801. — Dragi naš Mitče! Iz tvojih karata vidimo, da od nas tako rijetko imaš vijesti. Često ti pišemo, a naročito mama. O nama ne brini toliko, mi smo svi dobro. Jesi li dobio našu sliku? Kako je Rajko i piše li ti? Ti nam se javljaj što češće. Sve mnogo pozdravi. Rajka i tebe ljube mama, Smilja i Neda Jovanović, Jagodina. 31502-8

Acđ Andrejoviću, sudiji, Ženeva, za Tihomira Stevanovića, majora iz Niša. Dobili smo sve tri partije novca upućene na nas i ujni isposlak. Od uje dođimo kartu. Javljaj o prijemu novca i molj, da joj što više šalješ i to što brže. Olga sa djecom, snajla Hristina sa Dragetom kao i mi svi zdravi smo. Pozdrav od svih i Zore Nikolaićeve, Resavska ulica 7, Beograd. 31535-8

Božidaru Mijuškoviću, Ženeva. — Primila sam novac preko Ungarische Comerial Banke na čemu vam srdačno blagodarim. Tereza Pinto, Kosmajska ulica 45, Beograd. 31541-8

Dobri Mitroviću, Ženeva. — Novac sam primila s najvećom blagodarnošću. Budite dobri javite mome mužu Andri Mladenoviću, da smo ja i dijete zdravo. S pozdravom Anka Mladenović, Prote Mateje ulica 19, Beograd. 31538-8

H. Vidojkoviću, Paraćin — Molim učtivo da izvjestite Marka Jovanovića, sveštenika iz Drenovca, da je njegov zet Živojin Popović živ i zdrav, nalazi se na Krfu. Izvjestava ih Žikina sestra Marja i Milutin Marković, Terazije broj 8. 856-8

Stevi Aćimoviću, Ženeva. — Molim pošaljite mi invalidu moga muža Dragomira Živkovića, koji je nestao još septembra 1914. godine. Bio je vojnik 1. poziva, 4. čete, 11. puka sumadijske divizije. Novac je došao, ali nijesam mogla primiti. Bila je pogreška adresa te je novac vraćen, a ja sam opterećena sa troje sitne djece i sama sam bila bolesna. Blagodarna Sofija Živković, ulica Kralja Milutina broj 55, Beograd. 31538-8

Stevi Aćimoviću, Hotel "Terminus", Ženeva. — Moj muž Čedomir Rajić, policijski činovnik odsutan je od kuće. Ja se sa dvoje male djece nalazim u oskuđici. Molim zauzneti se, da mi se šalje redovna pomoć na račun plate moga muža. S poštovanjem Marija Rajić, Bitolska ulica 36, Beograd. 31539-5

Vasi Kneževiću, Ženeva. Primio sam još dvije pošiljke. Hvala. Molim, šaljite mi i dalje druge pomoći nemam. Gligorije Marković, Gimnazijska ulica 24, Beograd. 31543-8

Zorka Save Dimitrijevića, Vellja, Paraćin. — Vaši slonovi kao i vaš muž živi su i zdravi. Odgovorite kako ste vi? Umoljena sam, da vas izvjestim od strane vašeg sina Branka, druga moga muža. S poštovanjem Dara G. Cvetkovića, Landanova 25, Beograd. 31544-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. — Hvala na pažnji, koju ste mi ukazali izvještivši me za moga muža Dimitrija Najdanovića. Vasu sam kartu dobila preko Olge Milošević u Jagodini. Molim vas, da i dalje izvještavate moga muža. Svi smo živi i zdravi i da ne brine o nama neka nam često javlja i neka nas izvjesti, šta je sa Mikom Najdanovićem, Ljubišom Obilicom, Dušanom Jovanovićem, slnom Milorada, novinaru i Miodragom Novakovićem, djakom, svi iz Svrlajca. Neka javlja na adresu: Olga Milošević, Blagodarna Draga Najdanović iz Svrljanca. 31545-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, da dostavi Mihajlu Petroviću-laku, 8. puk, posljednja odbrana. Izvještaj sam o tebi dobila. Hvala Bogu samo kad si zdrav, javi za Čedu i Milutina, tebe mnogo pozdravlja tvoja Leosava Petrović, Požarevac. 31556-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. — O mome mužu Luki Karanu, mašinovodji željezničkom, nemam nikakva izvještaja i nalazim se sa djetetom u najvećoj bijedi i očajanju. Izvjestite me o njemu i poradi te da dobijem novčanik pomoć preko Crvenog Krsta u Beogradu. Biću vam blagodarna Vraga Karan iz Niša. 31550-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. — Molim da me izvjestite za Milana Kostića iz Bozevca, okrug požarevački, kaplar municijone kolone pirotski gradski artiljerijski puk. Molim izvjestite me o njemu šta budete znali. Blagodarim Branko Kostić, trgovac, Bozevac. 31554-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. — Molim dostavite ovaj oglaš komandantu dunavske divizijske konjice 2. poziva. Izvjestite me istim putem je li živ i zdrav Mihajlo Kostić iz Bozevca, komandžija pri štabu dunavske divizijske konjice, 2. poziva, Neka javi za Branko. Unaprijed blagodarim Branko Kostić, trgovac, Bozevac. 31555-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. — Molim, da me izvjestite i dostavite mome sinu Jovanu Marjanoviću, broj pošte 4, za kog ste mi javili početkom februara, da je zdrav a od tada ništa neznam za njega, da je Mara još bolesna, Mika, Nikola i Mića su zdravi. Pozdravlja vas i blagodarim Ljubica Marjanović, Beogradska ulica 58, Sabac. 31548-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, za Sofiju dra. Voje Stojanovića, Ženeva. — Molim izvjestite me za moga sina Milutina Mitića i Milutina Lazića, djaka 7. razreda gimnazije. Blagodarim vam Sotir Mitić, bakalni, Niš. 31549-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. — Molim izvjestite me za moga sina Milutina Simića, vojnika telegrafskog odjeljenja krajinskog odreda, 1. poziva. Unaprijed vam blagodarim Blagoje Luković, revizor novina, Sabac. 31530-8

Javna blagodarnost. Izjavljujem najveću blagodarnost g. dru. Aleksandru Ernu, c. i k. pukovniku skom liječniku, koji je svojim radom i silnim trudom izlječio našu kćerku Stanicu od teške i smrtonosne bolesti. Vječito zahvalni roditelji Angelina i Stanko Bošković, Užice. Kij. 269

Jovanu Jovičiću, za Nedeljku Nikoliću, Ženeva. — Dragi Nedjelko! Molim te izvjesti nas gdje je naš Milenko otišao i gdje je Vekimir Dunić, sin Vasilije? Mi smo svi zdravo. Pozdrav puna i Sinka Nikolić i Vasilije Dunić, Kosjerići. Kij. 270

Dušanu Jotiću, Ženeva, za Stojana Angelića, sudiju. Molim te poradi gdje treba, da se pošalje novac ženi pok. Sretna Zekavić, konduktora, koji je 1916. godine umro. 3 plate nije primio. Sistematska plata mu je 120 dinara. Milosava Zekavić, Užice. Djeća i tebi želim. Novac primam. Prijatelju vječita zahvalnost, pozdrav, tvoja Mila. Kij. 271

Misi Trifunoviću, Nizza. Molim vas izvjestite me, je li živ moj muž Mika Stojanović, svirač iz Užice, vojnik 3. čete, 1. bataljona, 10. puka, 2. poziva, profinjant kolona. Biću vam blagodarna Mileva Stojanović, Užice. Kij. 272

Mih. II. Ristić - Čačak

Jovanu Premoviću, Ženeva. — Mladomir Nikolić iz Guberevaca, srez dragačevski, moli za izvještaj o svome bratu Vukolu Nikoliću, obvezniku 2. čete, 1. bataljona, 10. kadrovskog puka i šurjaku Spasoju Čendiću, žandaru prištinskog odreda. R. 800

Gjoki Kostiću, za Nikolu Lalatovića, Ženeva. — Novac u 3 pošiljke primila sam. Steve Krečkovića i Slobodanova majka ništa ne daju, zato više nemoj timo davati nego šalji ovamo. Ja sam sa djecom zdravo. Pozdrav tvoja Zorka. R. 801

Jovanu Premoviću, Ženeva. — Molimo vas kao i sve našu poznanike i prijatelje, da nas izvjestite znaju li šta za našeg sina Božidara Miloševića, žandarma prizrenskog odreda. Blagodarim Branislav i Vinka Milošević iz Preljina, okrug rudnički. R. 802

Jovanu Premoviću, Ženeva, za Borislava Marinkovića iz Mojsina, pošta br. 216. — Tvoj oglaš "Beogradskim Novinama" pročitala sam. Mi smo svi zdravo i radujemo se kad si živ i zdrav, jer smo do tebi čuli ranije rdjav glas. Javljaj se češće i primi mnogo pozdrava od mame i djece, Tvoja Perka. R. 803

Stevi Aćimoviću, Ženeva. — Dolje imenovani moli, da im se pošalje invalidska pomoć, jer su u oskuđici: Budimka, udova Izedimira Vukomanovića iz Mrčajevca, okrug rudnički sa četvero djece. Izvršno riješenje kragujevačkog prvostepenog suda. Dinara 30 mjesечно; Milutin Nikolić iz Pakovraća, okrug čačanski; riješenje glavnog državnog računovodstva; Mladežić, udova Milovana Marića iz Banjice, okrug čačanski sa 6 djece. Muž bio obveznik 1. čete, 1. bataljona, 10. puka, 3. poziva, poginuo 1914. godine kod Smedereva; Rajka, udova Živojina Gjordjevića iz Banjice, okrug čačanski, sa četvero djece. Riješenje državnog računovodstva; Mladomir Lj. Nikolić iz Guberevaca, srez dragačevski. Riješenje glavnog računovodstva; Todor, udova Nikole Nikolića iz Guberevaca, srez dragačevski, sa četvero djece. Riješenje čačanskog suda; Gospava, udova Riste Čurčića, bivšeg pekara iz Čačka, sa četvero sitne djece. Muž Ristić bio obveznik trunpe komore dopunskog puka, šumadijske divizije, 2. poziva. Umro pri odstupanju; Bojana, udova Jovana Vuletića iz Čačka, sa četvero djece. Riješenje se nalazi kod čačanskog suda na izvršenju. R. 804

Prvo ces. kr. povlašćeno dunavsko parobrodarsko društvo.

LJETNI RED PLOVIDBE poštanskih i putničkih parobroda.

Vrijedi od 1. svibnja 1917. do dalje naredbe.
Primjedba: Za polazak parobroda sa svih parobrodskih stanica na Dunavu sve do Beograda, a tako isto na pobočnim rijekama vrijedi srednje evropsko vrijeme.
Izvadak iz društvenoga pravilnika.
U ovome redu plovidbe navedena vremena označuju najraniji dolazak i odlazak parobroda.
Zakašnjenje ili zostanak pojedinih voznja ne daje nikakvih prava na oštetu prema upravi.
Za željezničke i parobrodске veze ne jamči uprava.

I. NA DUNAVU.

Niz vodu:
Iz Passau-a u Linc: lokalna ladja dnevno do 26. maja u 4 sata 30 min. do podne, od 27. maja do 31. avgusta u 5 sati 30 min. do podne, od 1. rujna do daljnjeg samo do postaje Engelhartszell, u 6 sati 35 min. do podne. Poštanska ladja: dnevno do daljnjeg u 3 sata po podne.
Iz Lince u Wfen (Praterkai). Poštanska ladja: dnevno u 9 sati po podne do 31. kolovoza, od 1. rujna do daljnjeg u 8 sati po podne. Brza ladja: dnevno u 10 sati 30 min. do podne do daljnjeg.
Iz Wiena (Weissgärber) u Pozsony: dnevno u 5 sata po podne do 31. kolovoza, od 1. rujna dnevno u 4 sata po podne.
Iz Wiena (Weissgärber) u Budapeštu: dnevno u 7 sati po podne.
Wien Praterkai " " " " 7 " 30 m. u jutro.
Iz Budapešte u Zemun-Beograd dnevno u 10 sati u več. Iz Mohacsa u Zemun: dnevno u 8 sati 35 min. do podne. Iz Aljmaša u Zemun: dnevno u 11 sati 50 min. do podne. Iz Vukovara u Zemun: dnevno u 2 sata po podne. Iz Ujvidéka u Zemun: dnevno u 5 sati 40 m. po podne. Stiče u Zemun dnevno u 10 sati 25. min. noću. Stiče u Beograd dnevno u 11 sati 10 min. noću.

Uz vodu:
Iz Lince u Passau: lokalna ladja dnevno do 31. kolovoza u 12 sati po podne, od 1. rujna do daljnjeg u 12 sati po podne samo do Engelhartszell. Poštanska ladja: dnevno do daljnjeg u 5 sati 30 min. do podne u Passau.
Iz Wiena (Praterkai) u Linc. Poštanska ladja dnevno do daljnjeg u 10 sata po podne. Brza ladja: dnevno do daljnjeg u 7 sati do podne.
Iz Požuna u Wfen (Weissgärber): dnevno u 6 sati u jutro (Weissgärber)
Iz Budapešte u Wfen Praterkai dnevno u 6 sati u več.
Iz Beograda za Budapeštu dnevno u 5 sati u jutro. Iz Zemuna u Budapeštu: dnevno u 5 sati 45 min. u jutro. Iz Ujvidéka u B-Pestu: dnevno u 11 sati 5 m. prije podne. Iz Vukovara u B-Pestu: dnevno u 4 sata 20 m. po podne. Iz Aljmaša u B-Pestu: dnevno u 7 sati 25 min. u več. Iz Mohacsa u Budapeštu: dnevno u 2 sata noću.
1) Budapešt stiče: imadu u 3 sata 35 min. po podne.
2) Poštanske ladje imadu prključak na osobne vlakove u Mohacsu za Pecs.
One poštanske ladje, koje plove iz Budapešte u Beograd i natrag imadu, izuzevši petkom kod Starog Stankamena prključak na ladju koja plovi između St. Stankamena i Titela.

II. NA TISI u mješovitog službi.

Niz vodu:
Iz Szegeda u Zemun: u srijedu, petak i nedjelju u 5 sati u jutro.
Iz T-Becse u Zemun: u srijedu, petak i nedjelju u 11 sati do podne.
Iz Titeia u Zemun: u srijedu, petak i nedjelju u 3 sata po silije podne.
Stiče u Zemun: u srijedu, petak i nedjelju u 6 sati po podne.

Uz vodu:
Iz Zemuna u Titel Szeged: u srijedu, petak i nedjelju u 11 sati noću.
Iz Titela u Szeged: u ponedjeljak, četvrtak i subotu u 2 sata 15 min. noću.
Iz T-Becse za Szeged: u ponedjeljak, četvrtak i subotu u 6 sati 15 min. iz jutro.
Stiče u Szeged u ponedjeljak, četvrtak i subotu u 2 sata 15 min. po podne.
3) Putnička ladja koja plovi iz Szegeda u Zemun i natrag pristaje kod Reszsháza i Starog Stankamena. ZEMUN, u travnju 1917.

Glavna agencija.

"BEOGRADSKÉ NOVINE"

izlaze svakoga dana u jutro, a ponedjeljkom kao i poslije praznika poslije podne.

"B. N."
MALI OGLASNIK: jednostavna riječ 5 helera sa masnim slovima 10 helera. Veći oglasi naplaćuju se prema cijenu i po veličini.

Najpodesniji list za oglaš, kao i za korespondenciju jesu "Beogradske Novine"

UREDNIŠTVO: Beograd, Vuka Karadžića ul. br. 20, telefon br. 83.
UPRAVA I PRIMANJE PREPLATE: Topličin Venac br. 21, telefon br. 25.
PRIMANJE OGLASA: za "Beogr. Novine" Kneza Mihajla ul. br. 38, telefon br. 245.

ZA DJECU. Dresine, velospedi i sport kolica izradjuje i elektro-mehanička radionica M. MARKOVIĆ, Kraj Milanova 8 (Terazije) u dvorištu. 856

Miloša Savića. Platnena cipela Sandala dječijih Papuča pišanih Papučica Blokeja kožnih gvozdenih. Prodaje se na tuce i na par u radnji. Kolarčeva ulica br. 10, Beograd. 736

BEČ IV, PARK HOTEL preko puta južnom i istočnom kolodvoru. Telefon 7493. Telegr. adr.: Park Hotel, Wien IV. 857. Vlasnik: Rudolf Wieninger. MODERNI UREDJAJ. LIFT. PARNO GRIJANJE.

58 MILIJUNA dolaze po osnovi vučenja u igru. Svaki učesnik igra na 82 vučenja sa 525 srećaka. POZIV ZA UČESĆE. Možete za 46 mjesčnih uplata za svaku po 10 kruna stupiti u naše Društvo lutrije i rente, sastavljeno iz 100 članova. SREĆA BEZ RIZIKAI Po uplati prvih 10 kruna izdajemo člansku kartu sa 525 komada raznih srećaka i 100 komada državnih rentnih obveznica. Odmali po ulogu i rate svaki član učestvuje na 82 vučenja, od kojih svake godine ima po 12. Po isteku 46 mjesaca razrijeđava se osnovno društvo i nezrućene zastale srećke se raspodaju po dnevnom kursu i pritom se sa učesnicima ravnopravno podijeli. Po gorjoj kombinaciji imate ogromnih izgleda za dobitak bez rizika. Društvena imovina, što dolazi u igru, sastoji se iz: 30 komada konvertibilnih hipotekarnih srećaka, 50 srećaka zemaljske štedionice, 50 srećaka "Dobro srca", 50 baslika srećaka, 250 Elisabeth-Sanatorijum srećaka, 35 hipotekarnih dobitnih udionica, 25 dobitnih udionica austrijske hipotekarne banke, 100 od poreze oslobođene državne rente i tekući kamati. Jedan član može na jedannput upisati više učesnik listova. Uplata se vrši prosto od poštarice. Liste vučenja šallemo uvijek poslije svakog vučenja. Svaka srećka će bez izuzetka biti izvučena bar sa jednim novčanim dobitkom. Vučenja su mjesечно. Iznosi glavnih zgoditaka: K 400.000, 250.000, 200.000 i t. d. MAGYAR KERESKEDELMI MERCUR, dioničko društvo. Banka i mjenjačnica. Osnovano 1850. BUDAPEST, Andrássy-ut. 57. sz.

Rekord KUCHAR (primus). najsavrseniji aparat za kuhanje i grijanje Jeta je jest rekord KUCHAR. Može se dobiti na komad i na više u mehaničkoj radnji MILUTINA MARKOVIĆA. — Terazije broj 8 u dvorištu.

DOBRA KUJNA. Restaurant "Paun". Kraj Milanova ulica br. 30. SVAKI DAN KONCERT.

Javljam poštovanog publici da sam izdao kujnu poznatom dugo godišnjem kost-berber beogradskom g. Dušanu Markoviću, koji će se truditi da posreduje dobrim i ukusnim jelima zadovolji. Za tačnost gore navedenom jamči njegova dugo godišnja praksa. Beograd. Moli za posjetu Pavle Stoll, restaurater. 31511

U ponedjeljak 25. ovog mjeseca davaču godišnji parastos mome milome, dobrome i nikad nezaboravljenu mužu i ocu

Dr. Milutinu Jankoviću u crkvi Sv. Nikole na Novom groblju u 10 sati prije podne, i polugodišnji pomeu injoj dobroj snahi

Milki M. Petrovića na njenom grobu na Novom groblju istog dana u 11 sati prije podne. Molim srodnike i prijatelje da izvole prisustvovati ovim tužnim pomenima. Beograd, juna 1917. Kralja Milutina ulica 53. Ožalošćena: Aleksandra Dr. M. Jankovića sa djecom i ostalom rodbinom. 31527

Sa tugom i bolom u duši javljamu, da je naša mila i nikad neprežaljena sestra odnosno tetka i t. d.

Jelisaveta O. Janković udova pok. Obrena Jankovića, bivšeg trgovca iz Kragujevca preminula 24. maja, a saranjena 25. maja u svojoj porodičnoj grobnici u Kragujevcu u 75. godini svoje starosti, poslije tužeg i teškog bolovanja. Ovu tužnu vijest javljamu mnogobrojnim prijateljima pokojnice, koje nijesmo mogli drugim putem izvjestiti. 27. maja 1917. god. Kragujevac.

Ožalošćeni: sestre: Draga Talović, udova, Caja A. Petković udova; sestrići: Strajimir Milivojević, krojač iz Kragujevca i Miroslav Milivojević, art. major; snajge, bratance, bratanci, sestrići, sestrićice, unuci, unuke, i ostali mnogobrojna rodbina. 88

Protiv KOSTOBOLJE, RHEUME I unutarnjih bolesti od stoljeća glasovito kupatilo LIRIK (Slavonija) 64° C u pogonu je i u ratu, zimi i ljeti

Posjetiocima kupatila daju se kombinovane cijene opskrbe. PROSPEKTE ŠALJE UPRAVA KUPATILA. Radioaktivna, alkalčko-muriatička jedna topla vrela. LIJEČENJE SA MULJEM.

Beogradjanima poznata hirurška radnja za izradu vještačkih nogu i ruku, raznih utega, midera za grbove, midera za trbuh (Bauch-Binde), supenzora i sve ostale predmete od lekara preporučene, kao i sve ostale gumene artikle, naziv se sad pod firmom: Gross & Comp. Budapest VII., Ritraly utca 101 sz.